

STŘEDOČECH

ZPRAVODAJ STŘEDOČESKÉHO KRAJE « ZDARMA « čtvrtletník 1/2026

ROZHOVOR Michal Žák, Sous-chef Papilia:

ZE SOU KLADNO AŽ K MICHELINSKÝM HVĚZDÁM

« Aplikace Lítačka má 2 miliony uživatelů. Aby fungovala ještě lépe, chystá se její nová generace – PID Lítačka 2.0.

STRANA **6**

« Kam na jaře na výlet a za kulturou?

Inspirujte se v našem přehledu.

STRANY **8-9**

Pouhých pět set restaurací na celém světě se může pochlubit prestižním dvouhvězdičkovým oceněním od Michelinu. Od prosince 2025 mezi ně patří i Restaurant Papilio ve středočeském Vysokém Újezdě. Pozici sous-chefa zde zastává Michal Žák. "Kuchařina je extrémní dřina, ale když to člověk akceptuje, získá neuvěřitelně pestrou a naplňující práci," říká v rozhovoru pro Středočecha absolvent kladenského učiliště.

« **Jaká byla vaše cesta k vaření? Chtěl jste se už od malička stát kuchařem?**

Popravdě řečeno jsem nebyl moc nadaný na učení, takže když jsem si vybíral střední školu, volil jsem jako spousta kluků kolem mě mezi auty a vařením. Auta mě ale nikdy nebavila, tak jsem šel na kladenskou Střední odbornou školu, obor kuchař-číšník.

« **Jak na léta učení vzpomínáte?**

Velmi pozitivně, protože právě škola ve mně probudila zápal pro vaření. A dala mi k němu základ, který je v gastru nesmírně obsáhlý, učili jsme se nejen vařit, ale i o potravinách, technologiích, výživě, stolování a tak dále. Během učení jsem také absolvoval praxi u Adolfa Pochmana v restauraci Staré Slaný, kde jsem pak v roce 2015 i začal kariéru. Měl jsem štěstí, Áda se snažil dělat všechno pořádně, nic nešidil a také byl pedant na čísto. Což je hrozně důležité, protože se může stát, že člověk má první zkušenost v kuchyni špatnou, zažije šikanu, nebo ten kuchař není dobrý, pije a podobně.

« **Jak pokračovala vaše další profesní dráha?**

Ve Starém Slaném jsem vydržel necelé dva roky, ale pak už mě to táhlo do Prahy, chtěl jsem zkusit něco nového. Další dva roky jsem strávil v restauraci Deer, kde jsem se naučil dělat zvěřinu. Znovu jsem ale cítil, že potřebuji novou výzvu, a poslal jsem životopis do restaurace U Matěje. Tam dosud je šéfkuchařem Jan Punčochář, jeden z mých kuchařských vzorů.

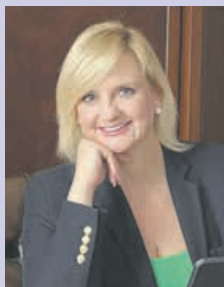
« **Jak vlastně takový nábor do vyhlášené restaurace probíhá?**

Kuchař prostě přijde a začne vařit. A většinou se už za pár minut pozná, jestli na

Pokračování na straně 11

« SLOVO HEJTMANKY

Milé Středočešky a milí Středočeši, líbí se mi, že letošní první vydání Středočecha je na první pohled pozitivní! Ano, mluvím o titulní fotografii mladého spokojeného muže s výrazným motýlem za zády. Příběh Michala

Žáka, který se z kladenského učiliště dostal až ke kuchařským michelinským úspěchům, je obrovsky inspirativní. A těší mě, že základy řemesla získal Michal právě na našem krajském učilišti. Ostatně o školství jste asi teď slyšeli hodně, protože devátáci si vybírali střední školy. Výrazné změny v nabídce oborů máme za sebou z minulých let, letos se můžeme pochlubit například třemi stovkami nových míst v žádaném oboru Lyceum.

První čtvrtletí nového roku uteklo jako voda. Otevřeli jsme nová výjezdová stanoviště záchranky, představili návrh na vylepšení aplikace Lítačka. Chystáme obchvaty obcí, konkrétně u Nehvizd by se ještě letos mělo začít stavět a obchvat Říčany se začíná projektovat. Schválili jsme peníze na provoz kontaktních míst POSEZ a podpořili kulturní instituce. Ačkoliv rozpočet kraje se pohybuje na hranici 50 miliard korun, reálně můžeme hospodařit zhruba s 15 miliardami, protože ostatní peníze kraj jenom přerozděluje. A tak musíme výdej každé koruny opravdu dobře zvážit. Bohužel se letos ocitneme ve finančně složité situaci. Stát schválil zvýšení platů pracovníků v sociálních službách, ve zdravotnictví nebo v kultuře. Ale nezměnil úhradovou vyhlášku ve zdravotnictví, ani financování směrem ke krajům, a to má fatální dopad do rozpočtu kraje. Jen v těchto třech oblastech víc než půl miliardy. Kraj letos poprvé nedostanou ani víc než 4 miliardy na opravy silnic II. a III. třídy od SFDI. A tak bych mohla pokračovat dál...

Ale to jsem se od pozitivního začátku dostala k negativnímu konci, což nechci. Protože z výjezdů do kraje a ze setkání s Vámi vím, že kolem sebe máme spoustu důvodů k radosti. A že se spousta věcí daří a posouvá dopředu.

A ještě něco – znovu se vrátím k rozhovoru s Michalem Žákem. Líbí se mi, když říká, jak je důležité naučit se přijmout chybu a že se člověk nemá bát dělat chyby, protože z chyb vzniká to, co je potom dobré. Tak si na to vzpomeňme, když občas něco nevyjde podle našich představ!

Krásné jaro přeje
Petra Pecková

Kriminalita ve Středočeském kraji mírně klesá, kraj podporuje prevenci

Jak je na tom Středočeský kraj s kriminalitou? Zvyšuje se, nebo naopak snižuje? A jakou měrou se na ní podílejí cizinci? Odpovědi na tyto a mnoho dalších otázek zazněly v únoru na krajském úřadu na tiskové konferenci, kde vystoupila hejtmanka Petra Pecková spolu s novým středočeským policejním ředitelem Ondřejem Smotlachou.

Situace z pohledu kriminality byla v loňském roce stabilní, v meziročním srovnání stále mírně klesá. Za loňský rok bylo na území kraje registrováno 18 496 trestných činů, v porovnání s rokem 2024 je to o 537 skutků méně. Objasněnost se drží mezi 42 a 43 procenty v obou letech. Žádné větší

problémy z hlediska kriminality nejsou hlášené ani z průmyslových zón, kde je větší koncentrace cizinců.

Z hlediska celkové kriminality se kraj pohybuje v rámci republikového průměru. Oproti jiným krajům ve středních Čechách policie eviduje více majetkové a takzvané ostatní kriminality (např. zanedbání povinné výživy, ohrožení pod vlivem návykové látky, dopravní nehody či jiné specifické skutky). V loňském roce klesl počet násilných trestných činů, krádeží vloupáním a také ostatní kriminalita (maření výkonu úředního rozhodnutí, drogové trestné činy). Naopak přibýly krádeže v obchodech a podvody, zejména v souvislosti

s kyberkriminalitou. U případů pacháných v kyberprostředí znamenala středočeská policie v roce 2025 meziroční nárůst o 23 procent. Registrováno bylo 2 542 skutků, tedy o 484 případů více. Přímo „skokový“ stoprocentní nárůst eviduje policie v roce 2025 u podvodů v kyberprostoru s legendou „falešný bankéř“.

„Spolupráce kraje a policie funguje perfektně v mnoha oblastech. Podporujeme různé inovativní projekty, jako je pořízení dronů pro rychlejší řešení dopravních nehod, nákupy defibrilátorů pro prvosledové hlídky, podpořili jsme vznik POL POINTů nebo projekt K6 – šest pater prevence. Dlouhodobě se angažujeme také v projektech na pomoc obětem domácího a sexuálního násilí. Policie pro nás zajišťuje cvičení na téma aktivní útočník ve škole nebo v nemocnici a v neposlední řadě jsme loni podpořili projekt Avatars, který chce pro výslech dětí využít avatara,“ uvedla příklady spolupráce hejtmanka Petra Pecková. Středočeský kraj na společné projekty každoročně poskytuje finanční dar Krajskému ředitelství policie Středočeského kraje ve výši 5 milionů korun.

Hejtmanka Petra Pecková představila na tiskové konferenci nového středočeského policejního ředitele Ondřeje Smotlachu.

Při zástavě srdce může pomoci defibrilátor, kraj chystá nový projekt

Středočeský kraj chystá novinku, která pomůže zachránit životy. Jde o rozšíření sítě přístrojů určených k laické resuscitaci při srdeční zástavě na další místa. O dotaci na pořízení AED přístrojů budou moci žádat obce nebo spolky, aby je mohly umístit například na sportoviště, koupaliště nebo do společenských center.

„Při srdeční zástavě hraje roli každá vteřina a včasná první pomoc je nesmírně důležitá. Středočeský kraj už poskytuje peníze na defibrilátory například pro policejní hlídky. Operátoři na záchrance vidí, kde se hlídka s defibrilátorem nachází, a mohou ji vyslat na místo ještě před příjezdem záchranářů. Kromě toho spolupracujeme s Armádou České republiky, která do sítě first responderů zařadila záložky. Systém se velmi osvědčil. Nyní přicházíme s novou dotační výzvou, díky které budou AED přístroje nastálo v místech s vysokou koncentrací lidí,“ vysvětlila hejtmanka Petra Pecková.

O peníze budou moci žádat obce, jejich příspěvkové organizace nebo neziskové organizace.

Podle předpokladů bude dotační výzva otevřená od dubna do listopadu a jsou v ní vyhrazeny dva miliony korun.

„Samozejmě vše budeme koordinovat se Zdravotnickou záchrannou službou, která bude k umístění AED přístroje poskytovat své předběžné stanovisko. Po schválení dotace bude přístroj zaevidován v systému ZZS,“ doplnila hejtmanka.

V Mladé Boleslavi se na jaře otevře Klaudiánův domov - místo, kde zranitelným osobám zajistíme potřebnou péči

Občas se i přes veškerou snahu nedaří najít ideální řešení pro lidi, kteří už nepotřebují péči v nemocnici, ale doma to sami nezvládnou. V Mladé Boleslavi proto vzniká nová pobytová sociální služba. Klaudiánův domov, který vybudovala mladoboleslavská nemocnice, by měl

být otevřený už v dubnu a poskytne péči osobám se sníženou soběstačností kvůli chronickému duševnímu onemocnění nebo různým typům demence (např. Alzheimerova choroba).

Domov se zvláštním režimem s kapacitou 39 lůžek pomůže pacientům, kteří již

nevyžadují nemocniční péči, ale zároveň nejsou schopni jít do domácího léčení. Sníženou soběstačností v mnoha případech nemocnice nevyřeší a je potřeba zajistit adekvátní péči, kde se tyto lidé budou cítit v bezpečí.

„*Poptávka po takovém typu služby tady byla dlouhá, a proto jsme se rozhodli podpořit v rámci našich nemocnic de facto pilotní projekt, tedy vznik pobytové sociální služby tohoto typu přímo pod nemocnicí. Za velkou výhodu totiž považují přímé napojení na nemocnici, která je v případě potřeby schopna poskytnout široké spektrum zdravotních služeb. Mladoboleslavská nemocnice měla k dispozici prostory vhodné pro rekonstrukci a podařilo se uspět s žádostí o dotaci z Evropské unie, která je téměř 72 milionů korun, což mě samozřejmě těší. Více se však těším na*

samotné otevření,“ uvedl náměstek pro oblast zdravotnictví Pavel Pavlík. Klaudiánův domov vznikne rekonstrukcí ze dvou třetin nevyužívaného objektu bývalé léčebny dlouhodobě nemocných v ulici Na Celně. Budova byla naprojektována s důrazem na energeticky úsporná opatření. „*Dlouhodobě hledáme cesty, jak efektivně pomáhat lidem, kteří potřebují pomoc, a také jejich rodinám, které už nejsou schopné zvládat péči o svého blízkého. Klaudiánův domov v Mladé Boleslavi přirozeně propojí sociální služby se zdravotnickými, což bude pro klienty velký benefit. Navíc oblast Mladoboleslavska dlouhodobě bojovala s nedostatečnou kapacitou této služby, a proto děkuji mladoboleslavské nemocnici za to, že celý projekt zrealizovala,*“ uvedl radní pro oblast sociální péče

Martin Hrabánek. Projekt Celno - Domov se zvláštním režimem - je financován z Evropské unie, konkrétně z programu Národní plán obnovy Ministerstva práce a sociálních věcí. Celková výše dotace je téměř 80 milionů korun, celkové náklady jsou zhruba 100 milionů korun. „*Klaudiánův domov je přesně ten typ služby na pomezí zdravotnické a sociální oblasti, který chceme podporovat. Při péči o budoucí klienty využijeme nejen náš zkušený personál, ale kromě toho jsme vytvořili také nové pracovní příležitosti. Pokud byste se chtěli zapojit do nově vznikajícího kolektivu Klaudiánova domova, tak aktuální nabídku volných pracovních míst najdete na webu mladoboleslavské nemocnice,*“ připomíná předseda představenstva nemocnice Ladislav Řípa.

Pokoje v nově budovaném domově se pomalu zařizují nábytkem i moderními polohovacími lůžky.

KDYŽ SE TALENT POTKÁ S PODPOROU:

Jak Středočeský kraj pomáhá vyrůstat mladým sportovcům

Když se nad Labem ještě drží ranní mlha a město pomalu vstává, na nymburské loděnici už je rušno. Rodina Fuksů tam vyrůstala s vůní vody, s loděmi opřeny o starou zeď a s pravidlem, že začínat den na vodě se vyplatí. Právě tady, v TJ Lokomotiva Nymburk, vyrostla jedna z nejúspěšnějších kanoistických rodin v Česku – tři generace, které český sport dovedly až na světovou úroveň.

„*Na vodě jsme byli od mala. Loděnice byla náš druhý domov a děda s tatínkou nás učili, že poctivý trénink je základ všeho. Nikdy nás nemuseli přemlouvat – spíš nás honili domů, protože jsme na Labi dokázali být celé dny,*“ vzpomíná Martin Fuksa, olympijský vítěz, mistr světa a nejúspěšnější český kanoista současnosti. Právě v takových podmínkách vyrůstají sportovní příběhy, které by bez podpory trenérů, rodin a regionu možná vůbec nezačaly. A zázemí,

v němž tehdy Martin Fuksa trénoval, je dnes součástí moderní sítě Sportovních center mládeže. Ta se v roce 2026 dočkala rekordní podpory Středočeského kraje.

Rekordní rok pro sportovní mládež

Středočeský kraj letos podpoří 31 Sportovních center mládeže ve 22 sportovních odvětvích, a to částkou 42,94 milionu korun. Díky navýšení rozpočtu byl možný vznik hned několika nových center. Podpora znamená nejen financování tréninků a vybavení, ale i profesionální trenérské vedení, odborné zázemí, kvalitní fyzioterapii a lepší možnosti pro soustředění. Tedy vše, co může rozhodnout o tom, jestli dítě u sportu vydrží – a jestli jednou bude stát na startu národního či mezinárodního závodu. „*Sportovní centra mládeže hrají klíčovou roli v systematickém rozvoji talentovaných sportovců... Díky této podpoře mohou mladí*

Právě v tomto kanoistickém klubu v Nymburce vyrostl Martin Fuksa, nejúspěšnější český kanoista současnosti.

sportovci naplno rozvíjet svůj potenciál,“ říká náměstek hejtmanky Jan Skopec, který oblast sportu v kraji zastřešuje.

Příběhy, které stojí za to

Pod krajskou sítí sportovních center nerostou jen kanoistické talenty z Nymburka. Například Z&S Apache Team Kolín se soustředí na cyklistiku a vychovává sportovce od prvních kilometrů až po reprezentaci. Jeho závodníci pravidelně sbírají medaile na Olympiádě dětí a mládeže.

Z kolektivních sportů je součástí Sportovních center mládeže třeba Florbal MB. z.s., který navazuje na tradici jednoho z nejúspěšnějších florbalových klubů v Česku, nebo dívčí týmy DSK Basketball, které mají návaznost na nejvyšší ženskou ligu. Každé z těchto center propojuje profesionální vedení, systémová podpora kraje, a hlavně nadšení stovek dětí, které tu zkoušejí svoje první krůčky ke sportovnímu snu.

Místo, kde se rodí budoucí vynálezci. Ve Slaném vznikne MakerLab – moderní centrum techniky a digitální kreativity

Dlouhodobý zájem dětí o technické obory ve Slaném sílí. Přestože aktivity místního Domu dětí a mládeže Ostrov jsou značné a na vysoké úrovni, kapacita kroužků je neustále naplněná a některé technické aktivity je možné realizovat jen omezeně.

To se teď změní. Město Slaný vybuduje MakerLab – nové dvoupodlažní dílny, které Středočeský kraj podpoří dotací 7,79 milionu korun.

Nový prostor, který byl ve Slaném potřeba

MakerLab nabídne zámečnickou dílnu, 3D dílnu, venkovní zastřešenou učebnu a zázemí pro pedagogické pracovníky.

Dílny budou bezbariérové, moderní a otevřené všem věkovým skupinám. Provoz převezme DDM Ostrov a část prostor bude využívat slánské gymnázium pro výuku informatiky. Rada kraje schválila záměr zřízení nového místa pro poskytování zájmového vzdělávání, přičemž město Slaný se zavázalo financovat provoz, údržbu a opravy objektu.

Proč je MakerLab důležitý?

„MakerLab nabídne moderní zázemí pro školy i veřejnost a připraví mladé lidi na budoucí profesní výzvy,“ říká náměstek hejtmanky pro digitalizaci Michael Kašpar.

Podle radního pro vzdělávání Milana Váchy jde o investici, která posílí budoucnost celého regionu: „Polytechnické vzdělávání je dnes víc než doplněk výuky. Je to cesta k moderním dovednostem, sebevědomí i schopnosti řešit problémy,“ uvádí.

DDM Ostrov: „Otevřou se nám možnosti, které uvítáme.“

Dům dětí a mládeže Ostrov bude MakerLab provozovat a už nyní chystá rozšíření počtu kroužků, od základních řemeslných aktivit až po 3D modelování a práci s digitálními nástroji.

K projektu má co říci i Lenka Geringová, ředitelka

ka slánského DDM Ostrov:

„Dílny MakerLabu nám umožní pracovat s dětmi způsobem, který jsme dosud mohli nabízet pouze v omezené míře. Získáme moderní technické zázemí a rozšíříme portfolio polytechnických kroužků, o které je dlouhodobý zájem.“

MakerLab dá dětem i dospělým příležitost učit se novým dovednostem, experimentovat, tvořit.

Víc než jen dílny: prostor pro komunitu

MakerLab umožní:

- praktické kroužky pro děti a mládež,
- technické workshopy pro veřejnost,

● výuku informatiky v moderním prostředí,

● setkávání a spolupráci napříč generacemi.

Dílny se stanou místem, kde se budou potkávat nápady, inspirace i reálné projekty. A kde technika už nebude abstraktní pojem, ale živá zkušenost.

Slaný míří do budoucnosti

Projekt má být dokončen do listopadu 2026. Poté se MakerLab stane přírodním centrem komunitního života i vzdělávání ve Slaném — místem, kde mohou vyrůstat budoucí konstruktéři, programátoři, designéři i kutilové.

Dopravní škola Čáslav má nové dílny. Přispěl i Středočeský kraj

Hala školních dílen na čáslavské dopravce prošla velkou proměnou. Díky 33milionové investici, na které se spolu s IROP podílel Středočeský kraj, se nyní žáci a žákyně učí řemeslu ve zrekonstruovaných prosvětlených prostorách s novým vybavením.

Jde o největší halu s dílnami ze středočeských odborných škol, celková

plocha je 3 500 metrů čtverečních. Hala původně v minulosti sloužila pro opravu autobusů. Čáslavská dopravka nabízí obory Mechanik - opravář motorových vozidel, Autoelektrikář, Karosář, Autotronik, Požární ochrana a nově Dopravní prostředky. Školu navštěvuje 400 žáků, na praxi se v hale střídá 34 pracovních skupin.

Slavnostního otevření haly se zúčastnil i radní Milan Vácha.

Investice do modernizace dílen přinesla žákům kvalitní zázemí přesahující aktuální standardy v autoopravenství. „Modernizace dílen na čáslavské dopravce je dalším důkazem, že Středočeský kraj systematicky investuje do kvalitního odborného vzdělávání. Naším cílem je, aby žáci měli k dispozici moderní technologie a prostředí srovnatelné s reálným provozem firem. Jen tak můžeme zajistit, že budou po absolvování školy plně připraveni na potřeby trhu práce a uplatní se

v oborech, které jsou pro náš region strategicky důležité,“ uvedl radní pro oblast vzdělávání Milan Vácha. Škola má navíc skvělou spolupráci se zaměstnavateli – o tom svědčí i první místo ve Středočeském kraji v anketě Škola doporučená zaměstnavateli 2025.

Proběhla také komplexní obnova infrastruktury školních dílen, která zahrnovala stavební úpravy haly, rekonstrukci střechy, instalaci nového vytápění, elektroinstalace a položení odolných průmyslových podlah.

Čáslavskou dopravku navštěvuje 400 žáků.

Na provoz záchytek jde z krajského rozpočtu bezmála 11 milionů korun

Na provoz protialkoholních záchytných stanic vyhradil Středočeský kraj pro letošní rok 10,7 milionu korun. Činnost záchytek není hrazena z prostředků veřejného zdravotního pojištění a podle zákona o zdravotních službách za zajištění této služby odpovídá v plném rozsahu kraj.

„Nebudeme zakrývat, že činnost záchytek je ztrátová. Financování provozu je závislé na platbě kraje, potažmo příspěvcích obcí, které však nejsou povinné, a také na úspěšnosti výběru poplatků za tuto službu. Vzhledem ke skladbě klientů jsou ale mnohdy tyto příspěvky nevyhmatelné. Proto musí kraj každoročně vyhradit ze

svého rozpočtu poskytnoutí dotaci pro tři zařízení, která ve středních Čechách pro kraj službu zajišťují. V regionu jsou celkem dvě plnohodnotné záchytky a kladenská nemocnice disponuje tzv. expektačními lůžky, kde mohou být podnapilí či jinak intoxikovaní lidé přechodně umístěni,

vysvětlil náměstek pro oblast zdravotnictví Pavel Pavlík. Středočeský kraj zajišťuje tyto služby v Mladé Boleslavi, Příbrami a období těchto služeb v podobě expektačních lůžek na Kladně.

Pro zajímavost - v Klaudivě nemocnici v Mladé Boleslavi měli za loňský rok 498 klientů, z toho 409 mužů a 89 žen. Příbramské

centrum přijalo 192 klientů. Náklady na zajištění služby rostou, ale ceny pro klienty se nemění. *„Zde totiž platí, že vymáhání plateb za poskytnutí této služby je již nyní problematické a nárůst cen by tento problém ještě eskaloval. Jen pro zajímavost, záchytky v Příbrami eviduje od počátku své existence, tedy od roku 2016, dluh v souvislosti s nevyhmatelností úhrad za poskytnuté služby částečně přesahující 3 miliony, přičemž necelé 2 miliony již byly odepsané jako zcela nevyhmatelné,*

dodal náměstek Pavlík. Částky vyhrazené na letošek jsou tak zase o něco vyšší.

Pro Oblastní nemocnici

PROTIALKOHOLNÍ A PROTITOXIKOMANICKÁ ZÁCHYTNÁ SLUŽBA

Náměstek Pavel Pavlík před vstupem do protialkoholní a protitoxikomanické záchytné služby v Příbrami.

Kladno je to bezmála 1,9 milionu korun, pro Oblastní nemocnici Mladá Boleslav jde o bezmála 5 milionů korun

a pro Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram jsou připraveny zhruba 4 miliony korun.

KDYŽ ENERGIE PŘESTANE STRAŠIT

Jak chytrá rozhodnutí obcí ulevují rozpočtům – a lidem v nich

Účty za energie dnes řeší skoro každý. Domácnosti sledují, kolik zaplatí za elektřinu a topení, obce zase přemýšlejí, jak ufinancovat provoz škol, úřadů, sportovišť nebo veřejného osvětlení. A i když to může znít vzdáleně, ve skutečnosti jde o jednu a tutéž věc – o peníze, které nakonec ovlivňují život v obci.

Ve Středočeském kraji proto funguje energetické poradenství určené výhradně pro obce a města. Pomáhá jim lépe se vyznat v energiích, hledat úspory a plánovat do budoucna. Často se totiž ukazuje, že peníze mizí tam, kde by to málokdo čekal – ve špatně nastavených smlouvách, tarifech nebo zbytečně silných jističích. Právě

tady mohou odborníci najít rezervy, které obcím každoročně ušetří nemalé částky. A každá ušetřená koruna znamená víc prostoru na věci, které lidé opravdu využívají – školy, kulturní akce, sportoviště nebo údržbu veřejných prostranství. Téma energií se ale netýká jen účtů. Jde i o pohodlí. O to, jestli je ve škole teplo, jestli kulturní

dům funguje bez omezení nebo jestli obec zvládá provoz svých budov bez nečekaných výdajů. Energetické poradenství pomáhá obcím spotřebu lépe plánovat a řídit tak, aby se nešetřilo na úkor komfortu.

Stále větší roli hraje i vlastní výroba elektřiny. Fotovoltaické panely na střechách škol, úřadů nebo sportovních hal už nejsou výjimkou. Ve Středočeském kraji má zhruba čtvrtina obcí fotovoltaiku instalovanou a další více než třetina ji plánuje v nejbližších letech. Díky poradenství mají obce jistotu, že investice dává smysl dlouhodobě – a není jen reakcí na aktuální ceny energií.

Když se energie sdílí, dává to smysl

Stále častěji se mluví o komunitní energetice – a ne náhodou. Představte si obec, kde elektřina ze

střechy školy nebo kulturního domu pomáhá napájet i další veřejné budovy nebo byty. Energie se tak vyrábí i spotřebovává lokálně, bez zbytečných ztrát. Takové příklady už dnes fungují také ve středních Čechách. Výsledkem jsou nižší náklady, větší nezávislost a dobrý pocit, že energie pracuje pro místní komunitu. Pro běžné obyvatele je důležité hlavně jedno: když má obec energie pod kontrolou, má stabilnější rozpočet. A ten se promítá do kvality života všech. *„Naším cílem je dát obcím i městům větší jistotu v oblasti energií. Když mají přehled o spotřebě, možnostech úspor a dlouhodobě plánování, přestává být energie strašákem. Stabilnější obecní rozpočty pak znamenají lepší služby a větší klid i pro lidi, kteří v obcích žijí,*

říká radní Středočeského kraje Robert Pecha.

Aplikace, která má zjednodušit cestování na další roky

Plánování cesty do práce, nákup jízdenky nebo kombinace metra, vlaku a autobusu v jedné aplikaci. PID Lítačka se za poslední roky stala nepostradatelným pomocníkem pro statisíce lidí v Praze a Středočeském kraji. Teď přichází její nová generace – PID Lítačka 2.0, která má cestování udělat ještě pohodlnější.

Po téměř osmi letech provozu vzniká aplikace zcela nově po technologické stránce. Cílem je vytvořit stabilní a flexibilní digitální nástroj, který bude připravený na další rozvoj dopravy i na změny, které teprve

přijdou. Způsob používání se přitom nemění – aplikace zůstává jednoduchá a srozumitelná, jen rychlejší, přehlednější a modernější.

Více pohodlí pro každodenní cestování

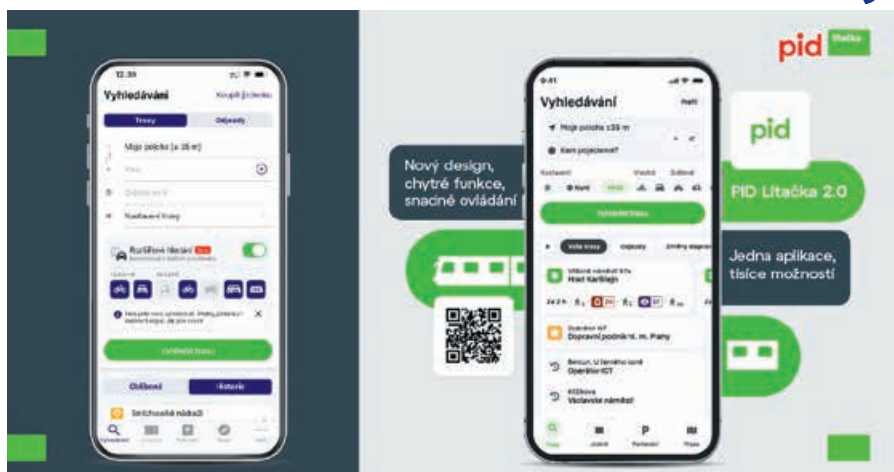
Nová verze přinese funkce, po kterých uživatelé dlouhodobě volali.

Patří mezi ně:

- tmavý režim
- možnost nákupu
- aktivace více jízdenek najednou
- doporučení ideálního vagonu v metru
- přehlednější práce s parkováním včetně jeho předčasného ukončení.

Zapojení poptávkové dopravy do PID Lítačky je podle radního Petra Boreckého nezbytné.

Zásadního vylepšení se dočká také vyhledávání spojení, které zůstává nevyužívanější funkcí aplikace. Aplikaci PID Lítačka dnes denně používá kolem 200 tisíc lidí a celkově má zhruba dva miliony uživatelů. Jen v roce 2025 si přes ni lidé vyhledali více než 109 milionů spojení, což z ní dělá klíčovou součást každodenního cestování v regionu.

Připravená na budoucnost dopravy

PID Lítačka 2.0 je navržena tak, aby dokázala reagovat

na nové formy mobility. Od 1. ledna 2027 se stane také nástrojem pro využívání poptávkové dopravy ve Středočeském kraji, která bude přímo součástí aplikace.

„Pro Středočeský kraj je důležité, aby nové formy dopravy byly pro cestující co nejjednodušší. Zapojení poptávkové dopravy (PID Haló) přímo do PID Lítačky je nezbytným krokem pro to, abychom byli schopni tuto službu ve Středočeském kraji rozvíjet. Nová PID Lítačka musí být také schopna

aplikovat tolik potřebné budoucí zjednodušení tarifů, stejně jako moderní způsoby odbavování cestujících,“ říká Petr Borecký, radní pro oblast veřejné dopravy a mobility Středočeského kraje.

Přechod bez komplikací

Stávající verze PID Lítačky zůstane plně funkční až do chvíle, kdy ji nová generace nahradí běžnou aktualizací. Pro uživatele tak bude přechod zcela plynulý – bez nastavování, bez starostí, jen s lepším zážitkem z cestování.

Revizoři s kamerami: víc klidu v dopravě a férovější řešení sporů

Jízda autobusem nebo vlakem po Středočeském kraji je pro většinu lidí rutinní záležitost. Nastoupit, označit nebo aktivovat si jízdenku, dojet do cíle. Jenže právě tahle samozřejmost se v posledních letech mění – zejména ve chvíli, kdy do vozu vstoupí revizor. Konfliktních situací mezi cestujícími a přepravní kontrolou totiž přibývá. A kraj na to reaguje novinkou, která má přinést víc klidu, spravedlnosti i transparentnosti: revizoři jsou nově vybaveni přenosnými kamerami.

Impulzem ke změně nebyla obava o fyzickou bezpečnost revizorů, ale proměna samotného systému kontroly. Zavedení nástupu všemi dveřmi, které kraj zavedl v létě loňského roku, výrazně zrychlilo cestování, zároveň ale ztížilo kontrolu jízdních dokladů. Revizoři se častěji setkávají se slovními útoky a prudce narostl i počet stížností. Ty pak bez objektivního záznamu často končí jen jako „tvrzení proti tvrzení“.

Právě tomu mají kamery zabránit. Neslouží jako represivní nástroj, ale jako nezávislý svědek celé kontroly. Díky obrazovému i zvukovému záznamu lze sporné situace vyhodnocovat rychleji a férověji – a to jak ve prospěch cestujících, tak i re-

vizorů. Každá kontrola má být zaznamenána od začátku do konce a revizoři jsou navíc pravidelně školeni v komunikaci i řešení konfliktních situací. Důležité je i to, že kraj nastavil velmi jasná pravidla hry. Pokud z kontroly záznam neexistuje – ať už kvůli technické závadě, nebo jiné okolnosti – spor se automaticky vyhodnotí ve prospěch cestujícího. „Pokud vznikne spor s cestujícím a zrovna náhodou bude kamera vypnuta nebo vadná, budeme v dané situaci vycházet z toho, že pravdu má cestující a revizor musí prokázat opak,“ zdůrazňuje radní pro veřejnou dopravu a mobilitu Petr Borecký.

Natáčení je ošetřeno i po právní stránce. Záznamy jsou šifrované, chráněné proti zneužití a uchovávané pouze po nezbytně dlouhou dobu. Mazání probíhá v souladu s legislativou a interními pravidly tak, aby bylo možné řešit případné podněty podané do 30 dnů od kontroly.

Středočeský kraj má s dodavatelem uzavřenou rámcovou smlouvu v hodnotě 3,2 milionu korun. Za tuto částku lze pořídit až 160 kamer, které budou revizoři postupně využívat v celé síti Integrované dopravy Středočeského kraje. Zkušenosti z ostrého provozu už nyní sledují i další dopravci. Kamery na uniformách revizorů tak nejsou sym-

bolem nedůvěry, ale spíš snahou kultivovat každodenní cestování. Mají pomoci zklidnit emoce, dát oběma stranám pocit jistoty a zajistit, že pravda nezůstane někde mezi zastávkami. A to je změna, kterou v ranní špičce ocení ne jeden cestující.

Boom obchvatů je tady. Hořovice se dočkají letos, kopne se u Nehvizd

To tu ještě nebylo. Středočeský kraj doslova šlápnul na plyn v investicích do obchvatů měst i obcí. A přináší to první výsledky, v krajině se nyní rýsuje čtveřice nových tras, třeba kolem Rakovníka nebo Čelákovic. Těžit z nich budou všichni: obyvatelé si oddechnou od kolon i hluku a řidiči se zase dostanou do svého cíle rychleji. Jde ale o pouhý začátek, se kterým přichází obchvatová revoluce na středočeských silnicích. Nový východní obchvat už

netrpělivě vyhlíží třeba v Hořovicích, kde auta teď projíždí středem města. Nové propojky silnic II/114 a II/117 se s velkou pravděpodobností dočkají už letos, stejně jako v Čelákovících. Stavařům tam teď nejlépe práce dává zabrat most přes železniční trať. Čile se pracuje také na téměř dvoukilometrové severní části obchvatu Rakovníka a bagry se zakusují do země také kolem Drahelec na Berounsku. „Je to pro mě osobně velký milník ve středočeské silniční do-

Silniční stavby se neobejdou bez pravidelných kontrolních dnů. Na snímku radní pro silniční dopravu Josef Pátek (první zprava).

Stavba obchvatu Čelákovic z ptáčích perspektivy.

pravě. Na čtyřech místech naráz pracujeme na čtyřech klíčových projektech, které budou mít značný dopad na každodenní život místních i plynulost dopravy, samozřejmě jen v dobrém. A o to se budeme snažit i jinde v regionu,” říká radní pro oblast silniční dopravy Josef Pátek.

Kdo bude další na řadě?

Kraj rozhodně nehodlá polevit ve výstavbě dalších potřebných obchvatů. Na letošek se plánuje start prací u Nehvizd, intenzivně se připravují obchvaty Lysé nad Labem nebo Brandýsa nad Labem či Kralup nad Vltavou. Rozbíhají se také projekční práce na nové přeložky kolem

Říčan nebo Nučic. „Pokud bychom nové trasy nestavěli, doprava by dál přetěžovala centra měst a negativně dopadala na místní obyvatele. Všechny stavby připravujeme tak, aby co nejméně zatěžovaly životní prostředí a naopak přinesly co nejvíce užítku pro všechny,” ujišťuje radní Josef Pátek.

Středočeští silničáři budou po zimě řešit výtluky, na velkoplošné opravy půjde přes miliardu korun

Výkyvy teplot v zimě dávají silnicím někdy pořádně zabrat. Stačí mikropřasklina ve vozovce, zmrzlá voda, pak rychlá obleva a neštěstí je na světě. Hned zkraje jara proto krajští silničáři okamžitě vyráží do terénu a postupně opravují to, co matka příroda způsobila. Vše už mají dopředu pečlivě zmonitované a díky tomu vědí, kde je co potřeba udělat.

Díra, výmol, jáma, rigol... Zkrátka postrach všech řidičů, ale také našich silničářů, kteří se celoročně starají ve středních Čechách o zhruba 8 700 kilometrů vozovky. Zvlášť po zimě mají plné ruce práce s tím, aby opravili to, co zima napáchala. Jsou ale perfektně seštráhaným týmem a vědí, co dělat. Klíčové je nikdy nepodcenit start. „Vzhledem k tomu, že komunikace pravidelně kontrolujeme, máme představu o jejich stavu a potřebě oprav,” říká techniko – provozní náměstek Milan Peška z Krajské správy a údržby silnic Středočeského kraje.

Opravy „za studena“ i „za horka“

Není to ale pouze o tom někam přijet a nerovnost v silnici opravit, roli hraje několik faktorů. „Metoda opravy komunikace záleží na jejím stavu, intenzitě dopravy i jejím celkovém významu pro dopravní systém. Může se jednat o celkovou rekonstrukci, případně velkoplošnou opravu po zimě,” upřesňuje Milan Peška. Ve druhém jmenovaném případě silničáři jdou cestou frézování vozovky, tím se dostanou do poškozených podkladních vrstev, které opraví. Pak už jen položí nový asfalt a řidiči si mohou užít pohodlnou cestu bez výtluků. V extrémních případech se silnice opravují i v zimě studenou směsí. „Děláme to proto, abychom do jara udrželi sjízdnost komunikace, následně dochází k opravě horkou asfaltovou směsí,” dodává Milan Peška. Středočeský kraj pro letošní rok počítá s tím, že do velkoplošných oprav po zimě investuje 1,2 miliardy korun, tedy zhruba

stejně jako vloni. „Letošní zima byla jako na houpačce. V lednu jsme se potýkali s bohatou sněhovou nadílkou, ledovkou a tuhými mrazy, v únoru naopak rtuť teploměru šplhala k deseti stupňům, ale pak rychle padala opět pod nulu a zažili jsme i zasněžené dny, kdy musela do terénu vyrazit veškerá technika. Nic z toho ale tým skvělých profesionálů nezaskočilo, silnice byly maximálně sjízdné a za to jim patří obrovské poděkování. Teď před nimi leží

další úkol v podobě menších i větších oprav. Pevně věřím, že i toto skvěle zvládnou, abyste vy, milí Středočeši, jezdili po kvalitních krajských silnicích,” uvádí radní pro oblast silniční dopravy Josef Pátek a dodává: „Veškeré finanční prostředky každoročně vyčerpáváme z téměř sta procent. Historický dluh investic do silnic je obrovský. Ze dne na den je opravdu opravit nedokážeme, ale děláme maximum, co je v našich silách.”

Nová silnice u Soběšovic, okres Benešov.

JARO 2026 VE STŘEDOČESKÝCH MUZEÍCH A GALERIÍCH

MUZEUM BENÁTECKA

Zámek 49, Benátky nad Jizerou
www.muzeummb.cz
od 13. 3. – Jarní dílny na benáteckém zámku

Tvoření velikonočních dekorací ze dřeva a sádky pro organizované skupiny.

PAMÁTNÍK ANTONÍNA DVOŘÁKA VE VYSOKÉ U PŘÍBRAMĚ

Vysoká u Příbramě 69
www.antonindvorak.cz

27. 3. – Večer s Andersenem: Lehce strašidelné setkání Erbeny a Dvořáka
Procházka pro děti inspirovaná Zlatým kolovratem a večerní divadelní představení Kytice.

MUZEUM ALICE G. MASARYKOVÉ A ČČK – LÁNY

Za Školou 200, Lány
www.muzeumtgm.cz

18. 3. – Přednáška Zvyky v období jara a Velikonoc
Povídání o tradicích spojených s příchodem jara a velikonočním obdobím.

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM JESENICE

Mírové náměstí 15, Jesenice
www.muzeumtgm.cz

28. 3. – Velikonoce v muzeu
Ukázky zdobení vajec, tvorba pomlázky a klapačky, ochutnávka jídel a dílny pro děti.

Přijďte s námi přivítat jaro a užít si velikonoční tradice, dílny i slavnostní programy v muzeích a galeriích po celém kraji. Připravili jsme pro vás výběr akcí, které potěší rodiny, děti i milovníky řemesel a historie.

STŘEDOČESKÉ MUZEUM / ZÁMEK A ATELIÉR ZDENKY BRAUNEROVÉ

Zámek 1, Roztoky
www.stredoceskemuzeum.cz

28. 3. – Velikonoce na zámku | Tiché linie Zdenky Braunerové
Na netradičních výtvarných workshopech si ozdobíte dřevěná vejce technikou pyrografie nebo si vytvoříte originální ex-libris tiskem z tetrapakových obalů. Součástí programu budou také speciální komentované prohlídky na téma ornamentu v tvorbě Zdenky Braunerové u příležitosti zahájení návštěvníkové sezóny v Ateliéru Zdenky Braunerové.

MUZEUM T. G. MASARYKA V LÁNECH

Zámecká 197, Lány
www.muzeumtgm.cz

29. 3. – Tradiční velikonoční prodejní výstava
Prodej pomlázek, beránků, vajíček a jarních dekorací.

MUZEUM NOVÉ STRAŠECÍ

U Školy 123, Nové Strašecí
www.muzeumtgm.cz

20. 3.–5. 4. – Jarní tvoření a hledání kraslic (víkendy + velikonoční prázdniny)
Velikonoční dílničky, sázení osetí a hledání kraslic v muzeu.
1. 4. – Soutěž o nejhezčího a nejchutnějšího velikonočního beránka
Porota hodnotí vzhled i chuť tradičního beránka, vítězové získají ocenění.

REGIONÁLNÍ MUZEUM V JÍLOVÉM U PRAHY

Masarykovo náměstí 16, Jílové u Prahy
www.muzeumjilove.cz

28. 3. – Velikonoční předvádění
Řemeslné ukázky a prodej výrobků spojených s jarními tradicemi.

MUZEUM LIDOVÝCH STAVĚB V KOUŘIMĚ

Ruská ul., Kouřim
www.skankenourim.cz

14. 3.–12. 4. – Velikonoční čas v muzeu (tematická instalace)

Tradiční předvelikonoční obyčej a postní zvyky českého venkova.
3. 4. – Velký pátek: velikonoční dílny (10.00 – 16.00)
Pletení pomlázek, zdobení kraslic a prohlídka vyzdobených chalup.

4. 4. – Bílá sobota: Český rok na vsi (10.00 – 16.00)
Celodenní program s pašijovými hrami, dílnami a tradičními zvyky.

5. 4. – Boží hod velikonoční: Český rok na vsi (10.00 – 16.00)
Zpěvy, tance, dětské hry, řemeslné dílny a vesnický trh.

ČESKÉ MUZEUM STŘÍBRA

Barborská 28, Kutná Hora
www.cms-kh.cz

3. 3.–6. 4. – Výstava Vzkříšení jara
Výstava o propojení křesťanských Velikonoc a starších pohanských tradic. Vydejte se za prvními paprsky na výstavu

Vzkříšení jara. Objevte kouzlo křesťanských svátků i lidových tradic oslavujících konec zimy.

MUZEUM PODBLANICKA – ZÁMEK VLAŠIM

Zámek 1, Vlašim
www.muzeumpodblanicka.cz

28. 2.–26. 4. – Výstava Lidové jaro
Panelová výstava o velikonočních tradicích na Podblanicku.

SLÁDEČKOVO VLASTIVĚDNÉ MUZEUM V Kladně

Huťská 1375, Kladno
www.omk.cz

22. 3. – Vynášení Morany
Průvod městem, zdobení Morany a její rituální spálení na muzejní zahradě.

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

Třemošenská 293, Příbram VI – Březové Hory
www.muzeum-pribram.cz

28.–29. 3. a 2.–5. 4. – Velikonoce v hornickém domku
Ukázky velikonočních zvyků a rukodělných technik v prostředí hornického domku.

28. 3. – Velikonoční dílny v Muzeu zlata Nový Knín
Dílny nabídnou k vyzkoušení širokou škálu rukodělných technik. Chybět nebude pletení pomlázek, drátování a barvení vajíček, odlévání mýdel, háčkování ani paličkování.
2.–5. 4. – Velikonoce ve skanzenu Vysoký Chlumec

Tradiční zvyky, řemesla a velikonoční atmosféra ve venkovských chalupách.

GASK – GALERIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Barborská 51–53, Kutná Hora
www.gask.cz

18. 4. – JARO-DESIGN-GASK
Celodenní design market, živá hudba, divadlo pro děti a skvělé gastro.

MUZEUM ČESKÉHO KRASU V BEROUNĚ

Husovo náměstí 87, Beroun
www.muzeum-beroun.cz

28. 3. – Zdobení kraslic (10:00–12:00 hod.)
Příprava na Velikonoce zdobení tradiční technikou voskové batiky. Vyfouknutá a obarvená vejce s sebou!

POLABSKÉ NÁRODOPISNÉ MUZEUM PŘEROV NAD LABEM

Přerov nad Labem
www.polabskemuzeum.cz

14. 3. – 19. 4. – Jaro na vsi
Tradiční velikonoční výstava v celém areálu skanzenu
14. 3. – 19. 4. – Sběrka tradičních i netradičních kraslic Lenky Volkové – mistryně lidové umělecké tvorby a členka Asociace malířů a maliček kraslic ČR
28. 3. – Malá česká muzika Jiřího Pospíšila – „Pomlázka se čepeří“
Hudební folklórní pásmo písní a lidových zvyků.

Region, kam se lidé vracejí.

Střední Čechy slaví rekordní turistický rok

Střední Čechy potvrzují, že patří k atraktivním turistickým oblastem v zemi. V roce 2025 do regionu dorazilo celkem 1,39 milionu návštěvníků, což je nejvyšší číslo od roku 2012 a meziročně o 1,8 % více. Přibýlo tak zhruba 25 tisíc hostů a rekord

padl nejen v počtu turistů, ale i v počtu přenocování.

Pozitivní vývoj byl patrný i na podzim. Podle údajů Českého statistického úřadu přijelo do ubytovacích zařízení ve Středočeském kraji od října do prosince téměř 268 tisíc

hostů, tedy o 2,6 % více než ve stejném období předchozího roku. Roste zájem domácích turistů, ještě výrazněji ale přibývá těch zahraničních — jejich počet se zvýšil o 5,4 %. Nejčastěji přijíždějí návštěvníci z Německa, Slovenska, Rakouska a Polska, přičemž Němci tvoří téměř třetinu zahraniční klientely. Podzimní čísla byla přitom nejsilnější za poslední více než desetiletí a kraj se ve čtvrtém čtvrtletí zařadil na šesté místo mezi nejnavštěvovanějšími regiony v Česku. Radní pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu Václav Švenda k tomu uvádí: „*Těší nás, že vysoká návštěvnost se neomezuje jen na letní sezonu, ale potvrzuje se i na podzimních měsících. Ukazuje se, že investice do kultury, památek a kvalitní turistické nabídky napříč celým krajem mají smysl. Cílem je, aby cestovní ruch přinášel užitek nejen návštěvníkům, ale i místním obcím a podnikatelům.*“

Nejsilnější část sezony tradičně připadá na prázdninové měsíce červenec a srpen, které se na roční návštěvnosti podílely téměř 28 %. Průměrná délka pobytu činila 2,29 noci, což odpovídá charakteru regionu jako ideální destinace pro víkendové pobyty, krátké dovolené i poznávací výlety kombinující přírodu, památky a kulturu. Za rostoucím zájmem stojí nejen pestrá nabídka výletních cílů, památek a kulturních akcí, ale i dlouhodobá a systematická propagace regionu. Střední Čechy oslovují návštěvníky prostřednictvím online kampaní, spolupráce s influencery i prezentace na zahraničních veletrzích. Na rostoucí návštěvnosti mají svůj podíl také krajské investice do památek, kulturní nabídky i turistické infrastruktury. Cestovní ruch tak stále více prospívá nejen návštěvníkům, ale i místním obcím a podnikatelům — a potvrzuje, že střední Čechy mají co nabídnout v každém ročním období.

Zámek v Mnichově Hradišti je oblíbeným výletním cílem.

Místo, kde se probouzí keltská minulost: Závist jako výjimečný příběh krajiny, architektury a času

Jen pár kilometrů od centra Prahy leží místo, kde se pod lesní půdou skrývá příběh starý více než dva tisíce let. Keltské oppidum Závist u Dolních Břežan patřilo k nejvýznamnějším centrům své doby, dnes však většina jeho stop zůstává očím návštěvníků skrytá. Právě to chce změnit projekt Zpřítomnění lokality, jehož autorem je ateliér architekta Josef Pleskot. Cílem není minulost dostavět, ale citlivě ji nechat znovu vystoupit z krajiny.

První krok návratu Závisti do života už má konkrétní podobu – rozhlednu architekta Martin Rajniše, která se stala novou dominantou i pozvánkou k návštěvě. Druhá etapa se zaměří

na akropoli, kde vznikne architektonické řešení vymezující polohu někdejších staveb a pomáhající návštěvníkům představit si podobu dávného sídla. Návrh, jehož autorem je známý český architekt Josef Pleskot, prošel veřejnou debatou i úpravami tak,

aby co nejlépe respektoval archeologické hodnoty i ráz krajiny. Následovat bude doplnění šetrné infrastruktury pro návštěvníky. Počítá se především s pohodlným přístupem od vlakové zastávky Praha-Zbraslav, úpravou cest, informačními panely, od-

počinkovými místy i lepším značením pro pěší a cyklisty. Závist se má stát cílem pro klidný výlet, ne pro masovou turistiku. Pomocí mají také moderní technologie. Díky mobilním aplikacím, projekcím či dalším digitálním formám prezentace bude možné

zobrazit dávné stavby i život v oppidu tam, kde dnes vidíme jen terénní náznaky. „*Projekt Zpřítomnění oppida Závist je jedinečnou příležitostí, jak propojit ochranu mimořádně cenné archeologické lokality s citlivým rozvojem udržitelného cestovního ruchu. Naším cílem je pomoci návštěvníkům pochopit význam tohoto místa a zažít jeho atmosféru s respektem k jeho hodnotě i krajině,*“ říká radní pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu Václav Švenda. Závist tak může být brzy místem, kde se historie neukazuje okázale, ale nechává se objevovat – pomalu, v tichu lesa a s fantazií každého návštěvníka.

Vizualizace keltského oppida Závist u Dolních Břežan. Jeho dominantou je rozhledna.

ZE SOU Kladno AŽ K MICHELINSKÝM HVĚZDÁM

Sous-chef Papilio Michal Žák o cestě na gastronomický vrchol

Pokračování ze strany 1

to má fokus a vášně, která je potřeba. Mně například Punčochář řekl, že mě chce v týmu, už po půl hodině vaření. Asi taky pomohlo, že jsem rychlý a o všechno jsem se zajímal.

« Po Matějovi už nás sledovalo Papilio... »

Já jsem původně plánoval, že pojedu do ciziny, ale nakonec se stalo, že cizina přišla za mnou. Šéfkuchař Jan Knedla, který má zkušenosti z celého světa, sháněl tým do Papilio a mě k němu doporučil kuchařský kolega David Cassandro, s nímž jsem pracoval u Punčocháře. I tady jsem se ale musel nejdřív předvést, prezentovat se uvařeným obědem. A také jsem upekl chleba, což jsem se naučil za covidu. Mimochodem pečeme ho tady dosud.

« Jak byste charakterizoval restauraci Papilio? Proč by ji člověk měl navštívit? »

Pro hosta by měla být návštěva Papilio gastronomický zážitek na celý život. Servírujeme až deseti-chodové menu složené z jídel, která se v naprosté většině nedají v běžné domácí kuchyni zvládnout. Profesionálně připravené, napárované s vínem nebo čajem a veškerým servisem. Jednotlivé chody hostům nosí sami kuchaři, jídlo

odprezentují a se vším jim poradí, takže se nemusí nikdo bát, že nebude vědět "jak na to". Hosté si s kuchaři mohou o jídle povídat, a také se přijít podívat do kuchyně, jak se jídlo připravuje. Snažíme se myslet úplně na všechno, aby ten zážitek byl co nejsilnější.

« V restauraci zastáváte pozici sous-chefa. Co všechno máte na starosti? »

Sous-chef je zástupce šéfkuchaře. Základ je, že musím umět všechny sekce, masa, dezerty, kanapky, přílohy a tak dále, abych mohl zaskočit kdykoliv je potřeba. Dále ovládám všechnu techniku, řeším objednávky, a hlavně kontroluji kvalitu. Každá věc se mnohokrát ochutnává, aby měla perfektní chuť. My třeba během 3,5 hodiny servisu použijeme na ochutnávání 250 lžiček! A pak s Honzou (šéfkuchařem) vaříme takové ty složitější věci, které zabírají spoustu času. A když zbyde čas, pracujeme na nových nápadech.

« Co vás na té práci nejvíc baví? »

Asi ta rozmanitost, člověk nikdy nebude umět všechno. Takže i když jsme v restauraci celý den, můžu se pokaždé nějak zdokonalit.

« A co je nejtěžší? »

Pro mě bylo a asi

Michal Žák (úplně vlevo) s kolegy při práci v kuchyni.

pořád je přijmout chybu. A myslím si, že by se tohle mělo více říkat i ve školách, že se člověk nemá bát dělat chyby, protože z chyb vzniká to, co je potom dobré.

« Pracujete rád s lokálními surovinami a dodavateli? Objevují se ve vaší kuchyni produkty ze Středočeského kraje? »

Samozřejmě lokální suroviny preferujeme co nejvíce to jde. Bereme například drůbež od paní Malečkové, fialovou mrkev z farmy Šlapanice a tak dále. Pro nás je produkt to nejdůležitější, protože když není perfektní, tak z něj nebude skvělé jídlo. Dá se říci, že to, co prezentujeme, je z pohledu surovin česká kuchyně, což je někdy velice náročné. Například udělat sladkovodní ryby, perfektního candáta, jesetera, sumce, to je velká výzva. Ale ty my právě vyhledáváme.

« Máte v Papilio nějakou vyhlášenou specialitu? »

Určitě lanýž z Vysokého Újezdu. Vznikl tak, že my jsme tady před pěti lety na otevření restaurace chtěli

mít lanýže, ale tehdy byla zrovna ve Francii a Itálii špatná sezona lanýžů, a žádné nám nepřišly. A tak nás napadlo udělat slané odpalované těsto ve tvaru lanýže, naplnit ho houbovým ragú a pastou z černých lanýžů, do kterého dáváme ještě trochu karamelu.

« Změnilo se v provozu restaurace něco od chvíle, kdy jste v provincii loňského roku jako první v Česku získali dvě michelinské hvězdy? »

Během 20 minut od oznámení jsme dostali snad 120 e-mailů s rezervacemi a teď například objednáváme na půl roku dopředu. A taky přibýlo hodně rezervací ze zahraničí, protože do neznámé restaurace ve Vysokém Újezdu jen tak někdo z daleka nepřijede, ale někteří lidé ocenění respektují, vyhledávají kvalitu, zážitek a hvězdy nás nasvítily.

« Jak vlastně michelinské hodnocení probíhá? »

Vytipovanou restauraci tajně navštíví několik inspektorů a na základě jejich hodnocení se pak

případně vyhlásují získané hvězdy. Jednou jsme měli tušení, že tu jednoho z hodnotitelů máme, protože si projížděl celý vinný lístek, ale nechtěl nic pít, aby tím nenarušil chuťový zážitek z jídla. Ale jistě to nevíme.

« Jak zvládáte tlak, očekávání a neustálou snahu udržet nejvyšší úroveň? »

V kuchyni je stres vždycky, ale máme tři dny od neděle do úterý volno, takže je čas se relaxovat. Já třeba chodím cvičit, do sauny a podobně.

« Co byste poradil mladým lidem ze Středočeského kraje, kteří uvažují o kariéře v gastru? »

V prvé řadě musí akceptovat, že je to extrémně náročná práce, fyzicky i psychicky. A na prvním místě je při ní vždycky spokojený host, pak až kuchař a jeho potřeby. Pokud k tomu nebude člověk přistupovat takhle, tak ho ta práce zničí. Ale když v sobě probudí tu vášně, získá práci, která není nikdy stejná, pozná spoustu skvělých lidí a dostane se na strašně zajímavá místa.

Specialita Restaurace Papilio – lanýže z odpalovaného těsta.

Rodina je nejmíc. Pěstouni otevírají náruč dětem, které neměly jednoduchý start

Dětský svět by měl být plný radosti, lásky a hezkých momentů. Jenže na řadu malých ratolestí se bohužel štěstí někdy tolik neusměje. Řadě lidí přitom jejich osud není lhostejný a svůj život zasvěť pomoci. A jdou do ní i přesto, že cesta může být někdy trnitá. Řeč je o pěstounských rodinách. Jen ve Středočeském kraji jich máme nyní zhruba 1 400.

Vychovali tři biologické děti, k tomu se navíc na několik let zapojili do adopce na dálku. I přesto se Iveta Majidová s manželem rozhodla vzít do dlouhodobého pěstounství dvě malé holčičky. A jak sama říká, začal kolotoč plný smíchu a radosti. Nejdřív ale ušli pěkný kus cesty. „První žádost o pěstounství jsme podali už v roce 2021, pak zhruba víc jak rok trval schvalovací proces, než nás zařadili do evidence pěstounů. A pak někdy na podzim 2023 jsme mezi námi přivítali nové členy rodiny,“

popisuje pěstounka Iveta Majidová. Nyní jsou obě holčičky v první a druhé třídě, tedy ve věku plném zvědavosti. „Jsou neuvěřitelně temperamentní, aktivní. Pořád by chtěly něco podnikat, mají talent na hudbu i zpěv, mladší nedávno dokonce přešla z baletu na akrobatický rokenrol. Pořád se něco děje, bez nich by ten život byl strašně fádní,“ dodává Iveta Majidová. Počet pěstounů v posledních letech pozvolna stoupá, na počátku roku 2025 jich Středočeský kraj evidoval bezmála 1 400, stále je však dlouhodobých pěstounů nedostatek. Vedení kraje i pracoviště OSPOD krajského úřadu toto téma nebere na lehkou váhu, jejich společným cílem je rozšíření zájmu veřejnosti o pěstounství. Jednou z cest je například dlouhodobá kampaň „I ty můžeš být pěstounem! Protože každé dítě potřebuje lásku“, která pomáhá šířit povědomí o žádané a potřebné pomoci

ohroženým dětem, které nemohou vyrůstat v péči svých rodičů. „Každého pěstouna si nesmírně vážím. Jednak proto, že se rozhodli věnovat lásku, ale i z důvodu jejich nebojácnosti, protože se postavili čelem velké zodpovědnosti a nelehkým úkolům. I před námi jeden takový je – nadále jejich řady neustále rozšiřovat, protože každé dítě si zaslouží vyrůstat v láskyplném zázemí,“ říká radní pro oblast sociálních věcí Martin Hrabánek. Sama Iveta Majidová podtrhuje, že by své rozhodnutí nikdy nezměnila, a dodává kuráž dalším. „Pokud někdo zvažuje jít do pěstounství, nebojte se toho. Přináší to do života hodně radosti. Je to neuvěřitelná jízda.“ Kromě dlouhodobých pěstounů je v systému péče o ohrožené děti poptávka i po pěstounech na přechodnou dobu. V celém Středočeském kraji jich nyní poskytuje dočasné zázemí zhruba 140. Pěstounská péče na přechodnou dobu může trvat nejdéle

I TY můžeš být
PĚSTOUNEM!
Protože každé dítě potřebuje lásku

Středočeský kraj
www.stredoceskykraj.cz

IN PĚSTOUN
www.budinpestoun.cz

Pěstounství
Středočeského
kraje

Iveta Majidová se stala jednou z tváří krajské kampaně na podporu pěstounství.

1 rok ode dne převzetí dítěte do faktické péče. Středočeský kraj patří setrvale mezi kraje s nejvyšším počtem

přechodných pěstounů, kteří pomáhají i dětem z jiných krajů v rámci úzké mezikrajové spolupráce.

I obyčejná obálka může pomoci v nouzové situaci

Když jde o zdraví, každá vteřina rozhoduje. Proto je Středočeský kraj už několik let hrdou součástí projektu Seniorská obálka. Jednoduchá kartička s řadou klíčových informací pomáhá v momentě, kdy se osamělý senior nebo zdravotně postižený člověk dostane do tísně či ohrožení života. Chtěli byste ji mít i vy? Žádný problém, získáte ji raz dva.

Jak se Seniorská obálka vyplňuje?

Kdo by měl strach z dlouhého vyplňování několikastránkových dokumentů, může obavy

pustit z hlavy. Seniorská obálka je přehledná a její vyplnění zabere jen chvíli. Kolonky jsou od sebe barevně odlišeny jako na semaforu podle důležitos-

Obálky jsou k dispozici i v kontaktních místech POSEZ.

ti (zelená, žlutá a červená). A pozor, všechny údaje vyplňte tiskacími písmeny. Anebo požádejte někoho blízkého, kdo vám rád pomůže. Případně se

můžete obrátit na sociální pracovníky, lékaře nebo pracovníky kontaktních míst POSEZ.

Co vše se do obálky píše?

Vaše jméno a příjmení, dále například jakými chronickými nemocemi trpíte, které léky berete a v jakém dávkování nebo zda máte na něco alergii. Na škodu není vyplnit ani očkování či kontakt na blízkou osobu. Nezapomeňte, že vyplněné údaje je nutné mít vždy aktuální.

Kam s ní?

Obálku umístěte na vnitřní stranu vstupních

dveří od vašeho domu či bytu, případně ji dejte na lednici. Do peněženky nebo kabelky si pak můžete vložit mini cestovní verzi, abyste ji měli stále po ruce, třeba na výletě nebo cestou do obchodu.

Kde obálku získám?

Stáhnout si ji můžete na webu Středočeského kraje, odkaz najdete na QR kódu. K dispozici jsou také na sociálních odborech obcí a kraje nebo na kontaktních místech POSEZ.

Nový vodní park i mluvící krkavec Karel. Ekologické středisko Čabárna toho ale nabízí mnohem víc

Zatímco příroda ještě po zimě spí, na Čabárně u Kladna to environmentálním vzděláváním, výchovou a osvětou (EVVO) směrem k životnímu prostředí žije celoročně. A vůbec nezáleží na tom, jestli je třicet stupňů nebo zrovna napadlo pět centimetrů sněhu.

Čabárna nabízí nespočet aktivit, které malé i velké zabaví a zároveň naučí, jak se k světu kolem nás odpovědně chovat. Pojďte se s námi podívat tam, kde ochrana přírody hraje první housle.

Je tu skoro jako doma. Jako malý jezdit Patrik Kučera na Čabárnu na kroužky, pak začal vypomáhat jako brigádník a dnes má celé naučné středisko pod palcem. S týmem se celoročně stará o různorodé aktivity, které veřejnosti přibližují přírodu a péči o ni. „V kanceláři rozhodně svůj vnitřní klid mezi stohy papíru nenacházím,

ale naštěstí máme v areálu vodní park, pro který jsem se nadchnul a snažím se v něm pořádně realizovat,“ láká přímo na jednu z novinek sám nejvyšší šéf.

Za rok projdou naučným střediskem tisícovky lidí, hlavně děti a studenti ze škol. Ekocentrum pro ně vymýšlí různorodé aktivity, úkol je ale vždy stejný: zabavit a předat jim know-how o ochraně přírody a krajiny. „Nejčastěji máme denní programy, na ně pak navazují samostatné programy, které si školy mohou objednat. Dostanou kufřík s instrukcemi a řídí si to už pak pedagogové sami, po celém areálu. Máme i dlouhodobější pobyty, které děláme v rámci celého roku. Nemáme obsazené jen letní měsíce, ale dokonce už ty zimní,“ doplňuje Patrik Kučera. Stranou ale nezůstávají ani aktivity pro veřejnost. Zájem je o témata jako biodiverzita anebo

klimatické změny. „Naším cílem je dělat programy zábavnou formou. Děti mohou sedět v lavicích ve škole, tady se něco nového přiučí a tu přírodu si trochu osahají a poznají blíže,“ doplňuje Kučera. Tahákem podle něj jsou ale i zvířata, o která se starají v záchrané stanici. „Naše největší atrakce? Určitě náš mluvící krkavec Karel. Jen se mu zrovna nechce mluvit, když tam jsou kamery.“ Podle Patrika Kučery se vztah nejmenších k ochraně přírody změnil, naštěstí k lepšímu. Více se o toto téma zajímají a navíc

Mluvící krkavec Karel je místní atrakcí.

Radní Jindřiška Romba a ředitel Čabárny Patrik Kučera.

Čabárna z ptáčích perspektiv.

vnímají souvislosti. Právě to je podstatou EVVO projektu. „Když nabídneme praktické příklady, zážitky a konkrétní možnosti, vytváříme skutečnou cestu k udržitelnější budoucnosti. Ve středních Čechách můžete kromě Čabárny navštívit další čtyři ekologická střediska. Každé je jedinečné, má svůj styl i zaměření. Podstata je však stejná – vytvářet aktivity, které veřejnosti ukážou, jak přírodu chránit v běžném životě. A zároveň připomenou, co nám příroda vrací zpět – čistý vzduch, vodu, klid, prostor pro odpočinek i inspiraci. Přírodu potřebujeme každý den a hlavně do budoucna pro naše děti,“ říká radní pro životní prostředí a zemědělství Jindřiška Romba.

Na Čabárně plánují ještě letos na jaře otevřít nový pavilon, připravují i naučnou stezku a řadu tematických akcí. Pozadu nezůstávají ani další centra v regionu. Třeba Vodní dům ve Vlašimi chystá na červenec pestrý program k 10. výročí od svého vzniku. „Jubilejní sezóna přinese rovněž rozšíření stálé expozice. Vodní dům představí dvě nová akvária s čolky a akvárium věnované invazivním druhům ryb, které návštěvníkům přiblíží jejich dopad na vodní ekosystémy,“ přibližuje ředitelka Petra Kulhanová.

Jen pro letošní rok chystá Středočeský kraj podpořit EVVO projekty celkem osmi a půl miliony korun.

Sportovní centra mládeže pomáhají nové generaci sportovců

Možná jste to ani nevěděli, ale díky dlouhodobé práci Středočeského kraje máme obrovský potenciál v nadějních mladých sportovcích. Mimo jiné i proto, že jim systematicky nastavujeme co nejlepší podmínky pro

rozvoj. Sport totiž není jen o zdravém pohybu – učí disciplíně, fair play a odhodlání. To jsou hodnoty, které mladí lidé přenášejí i mezi své vrstevníky a jdou jim tak příkladem.

Právě s touto vizí jsem před

deseti lety inicioval projekt podpory Sportovních center mládeže. Dnes s hrdostí sleduji, jak se tento systém rozrostl. V kraji nyní funguje již 31 takových center, která zastřešují profesionální přípravu talentované mládeže

ve věku od 7 do 23 let napříč více jak dvacítkou sportů. Díky této podpoře mohou mladí sportovci naplno rozvíjet svůj potenciál a připravovat se na budoucí působení na nejvyšší národní i mezinárodní úrovni. Pro rok 2026 proto přicházíme se skvělou zprávou. Původně plánovanou částku se nám podařilo ještě navýšit o 4 miliony korun. Celkem tak do podpory mládežnického sportu letos investujeme rekordních 43 milionů korun. Nejedná se o žádné nahodilé dotace. Jde o promyšlený, koncepční krok, který umožní lepší a kvalitnější práci se sportovci.

Tato podpora pomůže financovat nejen pravidelnou činnost, ale především kvalitní

trenérské a fyzioterapeutické zabezpečení, materiální vybavení i lepší podmínky pro soustředění. Kromě toho centra pomáhají propagovat pohyb v kraji a organizovat sportovní akce pro veřejnost. Pevně věřím, že tyto prostředky pomohou našim talentům při cestě na stupně vítězů. Zároveň doufám, že jejich úspěchy budou inspirací a přivedou ke sportu další děti.

Jan Skopeček,
náměstek pro oblast regionálního rozvoje, územního plánování, dotací a sportu, ODS

Jak kraj ztrácí budoucnost pod vedením Petry Peckové

Paní hejtmanka by mohla vědět, že opakovaný vtíp už vtípem není. Daleko větší problém ale je, že nedostatek míst na středních školách není k smíchu vůbec nikomu. Neschopnost úřadu plánovat opět odnášejí studenti a jejich rodiče. Bohužel školství není jediné, kde úřad pod vedením STANu dlouhodobě selhává.

Není to tak dávno, co skončila vláda ODS a Starostů, protože lidé už měli dost jejich neschopnosti a přezíravosti. Jedním z těch, kdo ve své funkci zcela selhal, byl i ministr školství – ze stejné politické skupiny jako hejtmanka Petra Pecková. A zatímco ministr Bek se vrátil do Brna, ve Středočeském kraji zažíváme další chaos pod vedením hnutí STAN.

Roky řešíme stále stejný problém: nedostatek středních škol v prstenci okolo Prahy. A i když řada gymnázií v našem kraji dosahuje skvělých výsledků, celkový obraz středočeského školství není příliš dobrý. Proto tolik studentů míří raději na gymnázia do Prahy. A to s sebou nese minimálně dva další problémy.

Prvním jsou vysoké nároky. Zatímco třeba na Praze 7 už běží komplexní systém doučování a přípravy na přijímací a střední školy, která je financovaná z veřejných peněz, tak Středočeský kraj se tváří, že

ho budoucnost dětí nezajímá. Přitom nejde vůbec o malé částky. Každý rodič, jehož dítě se hlásí na vysněnou střední školu, potvrdí, že příprava stojí tisíce, někdy i desetitisíce korun. Pokud máte vysoký příjem, možná to neřešíte. Ale pokud máte nadané dítě a omezený rozpočet, je to zásadní problém. Náš kraj tak zbytečně brzdí potenciál svých dětí.

Druhým problémem je zdražení jízdného v hromadné dopravě. Náš kraj je zřejmě jediný, který jde proti zdravému rozumu. Místo podpory ekologické dopravy nutí lidi jezdit více autem. Brutální zdražení vlaků a autobusů spolu se zhoršením dopravní obslužnosti je další problém, který vytvořilo duo ODS a STAN. Pro mnoho rodičů, jejichž dětem kraj nedokázal zajistit dostupné střední školy, to znamená další výdaje a komplikace. Rodiny ve Středočeském kraji tak hejtmanka potrestala dvakrát: poprvé nedostatkem škol a podruhé zdražením dopravy. Pokud v tom hledáte logiku, nenajdete ji. Takto vypadá plánování a „logika“ STANu a ODS.

Tomáš Helebrant,
předseda Kontrolního výboru, ANO 2011

Práce Výboru pro sociální věci na začátku roku 2026

První letošní jednání Výboru pro sociální věci Zastupitelstva Středočeského kraje jsme zahájili hned 7. ledna 2026 a věnovali se celé řadě zásadních témat, která ovlivní fungování sociálních služeb v kraji v následujících letech.

Nejvýznamnějším tématem v oblasti sociálních věcí je bezesporu Program 2026 pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského Humanitárního fondu. Podařilo se výrazně navýšit jeho celkovou alokaci z loňských 85 milionů korun na 150 milionů korun. Fond má dvě hlavní části. První je zaměřena na podporu sociálních služeb, kde mohou poskytovatelé nyní čerpat až 1,5 milionu korun na dofinancování služeb navazujících na prostředky z Ministerstva práce a sociálních věcí. Druhou část tvoří podpora sociálních aktivit, zaměřených zejména na rodinnou politiku Středočeského kraje, například mateřská a rodinná centra. Navýšení Humanitárního fondu považuji za opravdu velmi důležitý krok a jsem rád, že se nám podařilo toto posílení prosadit.

Velmi podrobná diskuze byla vedena nad aktualizací Sítě sociálních služeb Středočeského kraje k 1. lednu 2026. Změny vycházejí z mapování potřeb v území, z metodických dohlídek i ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb. Výbor se

detailně zabýval situací u poskytovatelů, kde byla zjištěna pochybení, a po debatě přijal kompromisní řešení – u jedné organizace prodloužení podmínečného zařazení do sítě, u jiné rozhodnutí o vyřazení. Jedním z klíčových bodů jednání byl také Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2026–2028. Tento dokument vznikl ve spolupráci všech odborů krajského úřadu i zástupců Národní rady osob se zdravotním postižením a obsahuje celkem 41 konkrétních opatření. Důležité pro nás je to, že plnění plánu bude každoročně vyhodnocováno a dokument zůstává otevřený průběžným úpravám. Velkým tématem je určitě také rozdělení dotací v rámci projektu financovaného z OPZ+, který podporuje osobní asistenci a centra duševního zdraví.

Otevřeli jsme nový pracovní rok s jasným cílem – pokračovat v odpovědné práci, která má skutečný dopad na každodenní život lidí ve Středočeském kraji, a dál rozvíjet sociální služby tak, aby odpovídaly současným i budoucím potřebám.

Karel Marek,
předseda Výboru pro sociální věci, TOP09 a KDU-ČSL

Kostrbaté, vyjeté koleje do budoucnosti nevedou

Poslední dvě zastupitelstva ukázala mnohé. V prosinci jsme se pokusili zabránit zdražování jízdného ve veřejné dopravě - podporou úspěšné petice občanů. Přestože zazněly argumenty o dopadu zdražování na občany, na růst automobilové dopravy a související zácpy, na životní prostředí, koalice STAN a SPOLU návrh Stačilo! nezdražovat veřejnou dopravu odmítla. Podařilo se nám prosadit do programu bod o dopadech očekávaného demografického vývoje na oblast dopravy, zdravotnictví, školství, sociálních věcí. V kraji vzroste do roku 2050 počet obyvatel o více než 200 tisíc na 1,7 milionu, populace zestárne, seniorů nad 65 let bude přes 400 tisíc. Budeme potřebovat navýšit místa v domovech seniorů v kraji o 11 - 14 tisíc, a to se nebavím o jiných sociálních službách; lůžka v nemocnicích o 1 - 3 tisíce. Koalice STAN a SPOLU však komplexní analýzu dopadů do všech oblastí odmítla, prý si to řeší každý radní sám... Projednával se rozpočet. Tam na zmíněné výzvy pamatováno není, nejsou tam ani větší prostředky na bytovou výstavbu, ani na podporu primární zdra-

voťní péče. Na druhou stranu obsahuje množství individuálních dotací včetně podpory politických neziskovek typu Post Bellum. Přes odpor opozice ale rozpočet prošel, stejně tak i další individuální dotace - 5,5 milionu Kč pro Team 4 Ukraine. V lednu jsme vytáhli lakmusový papírek. Ačkoliv nejsme příznivci vyvěšování vlajek konflikty či embargy trpících států, navrhli jsme vyvěsit solidárně vlajku Grónska. Klub ANO a polovina SPD se zdržely, podpořila to ale polovina klubu STAN, návrh neprošel. Stejně dopadl i návrh ANO, aby se cizí vlajky nevyvěšovaly, jen při státních návštěvách či výročích. Tento návrh jsme ale podpořili kromě předkladatelů jediní. Kupodivu byl ale přijat náš další návrh. Aktivní podpora petentů, kteří usilují o zachování vlakového zázemí na zastávce Karlštejn. Celkově je to ale tak, že kraj jede konzervativně dál, ve vyjetých kolejkách. To ale dnes již nestačí.

Zdeněk Štefek
zastupitel,
klub
STAČILO!

S návrhem krajského rozpočtu rozhodně nesouhlasíme

Na posledním zasedání našeho zastupitelstva v loňském roce se mj. projednával návrh krajského rozpočtu na rok 2026. Zastupitelé hnutí SPD hlasovali proti tomuto návrhu. Naše výhrady byly jednak obecného typu, kdy se nám nelíbila netransparentnost, nepravdivost a nepředvídatelnost krajského rozpočtu. A férově říkáme, že toto není vina jeho předkladatelů, ale produkt neschopnosti a nezodpovědnosti vlády Petra Fialy, která svým diletantismem přivedla naši zemi do rozpočtového provizoria a zásadním způsobem ohrozila fungování mateřských, základních i středních škol, když část jejich financování (platy a neinvestiční výdaje) převedla na jejich zřizovatele (obce a kraje) - aniž jim ovšem na tyto účely alokovala dostatečné finanční prostředky. Jedná se o stovky milionů korun, které budou obcím a krajům - včetně toho našeho - zoufale chybět. A v návrhu našeho rozpočtu na to není vytvořena dostatečná rezerva. Naprosto neodpovídající je i na letošní rok naplánovaná výše příspěvku na výkon státní správy naším krajem - tedy objem finančních prostředků na krytí výdajů v rámci přenesené působnosti - který byl

pro rok 2026 valorizován pouze o 0,3 %, což je hluboko pod současnou i očekávanou mírou inflace. Dále jsme nemohli souhlasit s nedostatečným meziročním navýšením prostředků (někdy šlo i o jejich snížení) v některých rozpočtových položkách, které se týkají klíčových veřejných služeb zajišťovaných krajem. Šlo primárně o peníze určené např. na provoz našich krajských škol, na regionální knihovny, na lékařské služby první pomoci, na dětská centra, na sociální péči v oblasti pomoci rodině a manželství, na domovy pro seniory nebo na týdenní stacionáře. Je to otázka priorit. A klub zastupitelů hnutí SPD považuje za naprosto klíčové, aby se náš kraj primárně zaměřoval na ty agendy, které se týkají kvality života středočeských občanů. Tedy na školství, zdravotnictví, sociální politiku či kulturu. A tomu konstrukce rozpočtu kraje na rok 2026 neodpovídá. Proto jsme pro něj nehlasovali.

Tomáš Doležal
zastupitel, klub
Svoboda a přímá
demokracie

30. ročník Vesnice roku startuje!

Začátkem března se znovu otevře možnost podat přihlášku do soutěže Vesnice roku. Po slavnostním vyhlášení 4. března v Senátu ČR budou moci zájemci své obce přihlašovat v průběhu dvou měsíců prostřednictvím webu vesniceroku.cz. Jubilejní, třicátý ročník navazuje na dlouhou tradici soutěže, která se koná nepřetržitě od roku 1995 a jejímž cílem je podpořit aktivní obyvatele venkova, upozornit na význam obcí a vyzdvihnout kvalitní práci samospráv i místních spolků. Středočeský kraj bude i letos účast obcí v soutěži podporovat, a to nejen finančně, ale také metodicky a organizačně.

Soutěž je otevřena obcím, městům i městysem vesnického charakteru do 7 500 obyvatel, které mají zpracovaný strategický dokument rozvoje. Přihláška zahrnuje vyplnění formuláře, doložení fotografií či

videa a úhradu účastnického poplatku. Obce jsou nejprve hodnoceny v krajském kole, kde se bojuje o titul Vesnice Středočeského kraje, a poté postupují do kola celostátního. V klání se hodnotí například společenský život, péče o veřejná prostranství, práce s krajinou, zapojení občanů či dlouhodobá koncepce rozvoje. Loňský 29. ročník ukázal, jak silný potenciál český venkov má. Do soutěže se v roce 2025 přihlásilo 181 obcí z celé České republiky. Středočeský kraj měl mezi nimi velmi výrazné zastoupení a potvrdil svou dlouhodobou kvalitu. Velkým úspěchem se stalo umístění obce Kosova Hora, která v celostátním kole obsadila druhé místo. Porotu zaujala především živá komunita, bohatý spolkový a kulturní život, spolupráce napříč generacemi i citlivá péče o kulturní dědictví. Kosova Hora si navíc odnesla Cenu veřejnosti a dotaci ve výši jednoho milionu korun.

Právě příběh Kosovy Hory je inspirací pro další středočeské obce, které zvažují účast v jubilejním 30. ročníku. Soutěž Vesnice roku není jen o umístění, ale především o sdílení dobré praxe, posilování místní identity a hrdosti obyvatel na místo, kde žijí. Středočeský kraj chce i nadále stát po boku obcí,

kteří mají chuť svůj domov rozvíjet a ukazovat, že venkov je moderním, živým a perspektivním místem pro život.

Markéta Škodová,
předsedkyně výboru
pro regionální
rozvoj, STAN

Harmonogram soutěže Vesnice roku 2026

podepsání podmínek a vyhlášení 30. ročníku soutěže	4. 3.
motivační seminář v Kosově Hoře	26. 3.
příjem přihlášek	do 30. 4.
hodnocení ve Středočeském kraji	1. 6. - 12. 6.
krajská slavnost ve Středočeském kraji	11. 7.
hodnocení celostátního kola Zlaté stuhy ČR roku 2026	30. 8. - 5. 9.
hodnocení celostátního kola Oranžové stuhy ČR roku 2026	7. 9. - 11. 9.
hodnocení celostátního kola Zelené stuhy ČR roku 2026	31. 8. - 4. 9.
hodnocení celostátního kola soutěže Knihovna roku 2026	24. 8. - 28. 8.
Slavnostní vyhlášení vítězů Oranžové a Zelené stuhy ČR roku 2025 a setkání vítězných obcí v Senátu PČR	13. 10.
Slavnostní vyhlášení výsledků a předávání ocenění celostátního kola v Písečném	19. 9.
Setkání ve vítězné obci	10/2026 - 3/2027

Tipy, kam vyrazit na jaře za kulturou

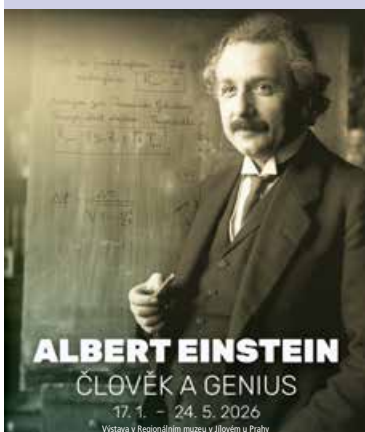
Nadcházející kulturní rok ve Středočeském kraji nabízí výstavy, které propojují umění, historii, vědu i rodinné zážitky. Oslovili jsme zástupce muzeí a galerií, aby doporučili jeden projekt, který by návštěvníci neměli minout.

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy – www.muzeumjilove.cz

Doporučuje: PhDr. Šárka Juřinová, ředitelka

Tip: Albert Einstein (do konce května 2026)

Interaktivní výstava umožní nahlédnout do světa legendárního fyzika prostřednictvím dokumentů, experimentů a multimedialních prvků. Vznikla ve spolupráci s předními odborníky i týmem seriálu Genius a nabízí spojení vědy, emocí a silných lidských příběhů.

České muzeum stříbra, Kutná Hora – www.cms-kh.cz

Doporučuje: Lenka Mazačová, ředitelka

Tip: Výstava Cesty vědy, hranice víry. 400 let od příchodu jezuitů do Kutné Hory (4. 3. 2026–10. 1. 2027)

Barokní svět na pomezí zázraku a poznání, víry a vědy otevírá výstava, která propojuje regionální působení jezuitského řádu s širším evropským a globálním kontextem. Představuje jezuitu jako misionáře, pedagogy, vědce i tvůrce barokní kultury. Autentické exponáty a interaktivní prvky přibližují návštěvníkům atmosféru raného novověku.

Galerie Středočeského kraje (GASK) – www.gask.cz

Doporučuje: Jana Šorfová, ředitelka

Tip: Mölzer Kyncl Hilmar 1968–1978 (12. 4. – 13. 9. 2026)

Výstava představuje trojici českých konstruktivistů, jejichž tvorba byla po roce 1968 dlouho mimo tuzemské prostředí. Nabízí ikonická i nově objevená díla z archivních výzkumů, která otevírají pohled do dynamické éry českého i mezinárodního umění.

Muzeum Mladoboleslavsko – www.muzeummb.cz

Doporučuje: Kateřina Jeníčková, ředitelka

Tip: Muzejní noc na hradě,

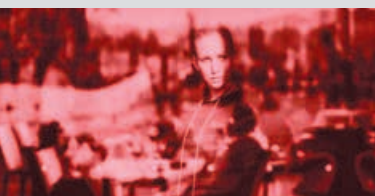
22. 5. 2026 od 18 do 23 hodin
Přivítáme kočovnou hru Sládkovnu, performery z Blackout Paradox s originální ohňovou show a funky kapelu Swampy Daisy.

Muzeum Českého krasu, Beroun – www.muzeum-beroun.cz

Doporučuje: Anna Chrásková, produkce a propagace

Tip: Imprese – Berounští fotorigi (28. 3. – 24. 5. 2026)

Výstava více než 60 fotografií pořízených nejen v Berouně a okolí, ale i po celém světě. Součástí je fotokurz s praktickým workshopem, který vtáhne účastníky do fotografické tvorby.

Sládečkovo vlastivědné muzeum – Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích – www.dul-mayrau.cz

Doporučuje: Lucie Církva Chocholová, zástupkyně ředitele

Tip: Příběh parních hraček (3. 5. – 28. 10. 2026)

Nostalgická výstava připomíná dobu fascinace parní technikou, od miniaturních strojků až po vývoj parního pohonu. Expozice je poutavá pro rodiny i technické nadšence.

Hornické muzeum Příbram – www.muzeum-pribram.cz

Doporučuje: Josef Velfl, ředitel

Tip: Evropský den horníků a hutníků (12.–14. 6. 2026)

Příbram v červnu ožije jednou z největších kulturních událostí regionu. Setkání hornických spolků z celé Evropy doprovodí průvody i bohatý program. Hornické muzeum otevře novou výstavu, která přiblíží historii dolování v díle grafika a znalce kraje Jana Čáky.

Středočeská vědecká knihovna v Kladně – stredoceska knihovna.cz

Doporučuje: Dagmar Brandlová, oddělení edukace a PR

Tip: Evropa interaktivně: Poznejte Evropu hravě (2. 2. – 27. 3. 2026)

Putovní expozice ožívá díky rozšířené realitě a hereckému hlasu Kryštofa Hádky. Návštěvníci mohou objevovat více než 200 interaktivních zastavení napříč evropskými příběhy, kulturou i přírodou.

Regionální muzeum v Kolíně – www.muzeumkolin.cz

Doporučuje: Radka Pšeničková, PR specialista

Tip: LUX NOVA – středověké vitraje v českých zemích (17. 12. 2025 – 14. 4. 2026)

Poprvé v historii je představen kompletní soubor středověkých kolínských vitrají doplněný dalšími exponáty. Výstava přibližuje i restaurátorské postupy a nabízí fascinující vhled do gotického sklářského umění.

Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami – www.antonindvorak.cz

Doporučuje: Kateřina Štěrbová

Tip: Ženy na Vysoké (od 23. 5. 2026)

Výstava představuje životní osudy žen, formujících Dvořákův osobní i profesní svět. Nabízí intimní, citlivý pohled do skladatelova zázemí, doplněný o příběhy rodiny Čermákových i dalších osobností.

STŘEDOČESKÝ KRAJ ONLINE
www.stredoceskykraj.cz

STŘEDOČECH

Středočech, informační čtvrtletník Středočeského kraje (Ročník 9), vydavatel: Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5, IČ: 708 91095 / Ev. č.: MK ČR E 19097, kontakt na redakci: stredocech@kr-s.cz. Pro Středočeský kraj vytisklo Vltava Labe Media, a. s.